

Offentliggjort d. 8. juli 2008

Værdiansættelse af unoterede anparter – skattekursen kunne ikke anvendes - SKM2008.596[©]

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Ved en kendelse af 17/6 2008 tiltrådte Landsskatteretten, at en post anparter i et unoteret holdingselskab ved overdragelse fra far til søn ikke kunne værdiansættes til skattekursen på grundlag af en normal kursberegning, da aktierne i et driftsselskab godt en uge efter familieoverdragelsen var blevet solgt til tredjemand til en markant højere værdi end forudsat ved skattekursberegningen.

Unoterede aktier har gennem mange år kunnet værdiansættes efter reglerne i cirk. nr. 185 af 17/11 1982 ved gaveoverdragelser i familieforhold og ved arveudlæg, se herom bl.a. Søren Rasmussen, SpO 1988, 62 ff., og senere Bodil Christiansen m.fl., Revisorbladet 1996, nr. 7, s. 24. Cirkulæret er fortsat gældende, idet netop afståelser indenfor cirkulærets anvendelsesområde blev undtaget fra de skærpede værdiansættelsesregler, der blev fastsat med TS-cirk. 2000-9 om værdiansættelse af aktier og anparter mellem interesseforbundne parter.

Efter 1982-cirkulærets pkt. 17, stk. 2 skal unoterede aktier værdiansættes til aktiernes handelsværdi. Videre fremgår a.s., at kan der ikke fremskaffes oplysninger om handelsværdien ud fra stedfundne omsætninger, eller har omsætningerne har fundet sted under forhold, som bevirker, at den anvendte overdragelseskurs er uegnet som udtryk for handelsværdien, vil en kurs udregnet efter de af Ligningsrådet fastsatte retningslinjer for beregning af formueskattekursen kunne anvendes ved værdiansættelsen.

Offentliggjort d. 8. juli 2008

Af cirkulæret fremgår videre, at denne kursberegning i almindelighed foretages på grundlag af selskabets regnskab for det regnskabsår, der er udløbet nærmest forud for det tidspunkt, der er afgørende for skatte- og afgiftsberegningen. I særlige tilfælde må beregningen dog ifølge cirkulæret foretages på grundlag af regnskabet for regnskabsåret, der udløber efter afgiftstidspunktet, navnlig i tilfælde, hvor den afgiftspligtige begivenhed er indtruffet ganske kort tid forud for regnskabsårets udløb. Denne sidste pas-sus er baggrunden for den i praksis udviklede regel, hvorefter en skattekurs beregnet på grundlag af selskabets seneste regnskabsår kan anvendes indtil 1 måned før udløbet af indeværende regnskabsår, se senest ligningsvejledningen 2008, afsn. S.F.2.3.3.

Som cirkulæret er formuleret, er 1982-cirkulærets værdiansættelsesregel ikke bindende for skattemyndighederne, således at forstå, at skattemyndighederne ikke er afskåret fra at anfægte en værdiansættelse foretaget i overensstemmelse med cirkulærets pkt. 17. Men i praksis har cirkulæret udtrykt en ganske stærk formodningsregel om værdiansæt-telsen. Denne retstilstand blev bekræftet, dels i motiverne til boafgiftslovens § 12, og dels med den daværende skatteminister (Carsten Kochs) tilkendegivelser på spørgsmål fra Skatteudvalget i forbindelse med behandlingen af forslaget til den senere boafgifts-lov, jf. herved FT 1994/95, tillæg B, s. 768 – 769. Det anføres a.s., at ”..aktierne i gave-sammenhæng skal værdiansættes til værdien i handel og vandel på det afgørende tids-punkt for afgiftsberegningen, jf. cirkulære nr. 185 af 17. november 1982, samt at en overdragelseskurs efter de af Ligningsrådet fastsatte retningslinier for beregning af skattekursen, bortset fra ekstreme tilfælde, ikke vil blive kritiseret skattemæs-sigt.....Efter cirkulære nr. 185 af 17. november 1982 er der dog, som også fastslået af Ligningsrådet og Landsskatteretten, visse situationer, hvor formueskattekursen ikke giver et retvisende udtryk for aktiernes værdi i handel og vandel. Det kan være tilfældet på grund af stedfundne omsætninger af aktierne til tredjemand eller på grund af ind-trufne faktiske eller retlige ændringer i og omkring det pågældende selskab, som ikke har fundet udtryk i det årsregnskab, der som udgangspunkt skal danne grundlag for beregning af den relevante formueskattekurs. I sidstnævnte tilfælde, og hvor gaveover-dragelsen finder sted sidst i et regnskabsår, vil det kommende årsregnskab eventuelt kunne forlanges lagt til grund ved beregningen af overdragelseskursen.”

Offentliggjort d. 8. juli 2008

Der er ikke offentliggjort mange afgørelser i sager, hvor skattemyndighederne har rejst kritik af den anvendte værdiansættelse af unoterede aktier. Dog kan peges på TfS 2000, 685, hvor Landsskatteretten fastholdte skattekursen som værdiansættelsesnorm, da der i den pågældende sag ikke var oplyst sådanne helt særlige omstændigheder, der kunne begrunde en fravigelse af praksis. En speciel situation forelå i TfS 2004, 266.

Der kan endvidere henvises til TfS 2000, 685, TfS 2000, 369 LSR, TfS 2007, 411 LSR, TfS 2007, 445 LSR. Fælles for disse afgørelser er, at skattekursen blev lagt til grund som relevant værdiansættelsesnorm. Tvisten i sagen ref. i TfS 2000, 369 drejede sig om kontantomregning af et vederlag for aktier. For de to sidstnævnte afgørelses vedkommende drejede tvisten sig om, hvorvidt skattekursen skulle opgøres efter hovedaktionærselskabs-reglen eller reglen for ejendomsselskaber henholdsvis holdingselskabsreglen. Om beregningsreglerne kan nærmere henvises til ligningsvejledningen 1996, afsn. A.H.3.1.1.

I sagen afgjort ved Landsskatterettens kendelse af den 17/6 2008 anfægtede SKAT imidlertid, at skattekursen kunne anvendes ved en anpartsoverdragelse fra fader til søn. SKAT fik her medhold ved Landsskatteretten i, at der skulle anvendes en tillempet skattekursberegning på baggrund af omsætning med det overdragne selskabs datterselskabsaktier.

I den konkrete sag havde en fader den 6/3 2006 overdraget en post anparter i et holdingselskab, svarende til 49,5 pct. af holdingselskabets kapital, til sin søn. Anparterne var værdiansat til formueskattekursen, der var opgjort til kurs 7.335, svarende til 7,3 mio. kr. Ved beregningen af skattekursen for holdingselskabet var værdien af aktierne i et driftsselskab medregnet til skattekursen, svarende til en værdi på 8,6 mio. kr. Den 15/3 2006 solgte holdingselskabet den samlede aktiekapital i driftsselskabet for 34,3 mio. kr.

SKAT ansatte værdien af anparterne i holdingselskabet til 90 pct. af indre værdi efter skattekursreglerne, men ved opgørelsen af indre værdi var driftsselskabet opskrevet til den faktiske salgssum for aktierne i driftsselskabet. Kursen for anparterne i holdingselskabet blev herefter opgjort til kurs 18.915, og kursværdien for de overdragne anparter opgjort til 18,7 mio. kr.

Offentliggjort d. 8. juli 2008

Denne værdiansættelse blev tiltrådt af Landsskatteretten, der - med henvisning til cirk. nr. 185 af 17/11 1982, pkt. 17 samt ligningsvejledningen 2006, afsn. S.G.2.4.6.2. - konstaterede, at hovedreglen i cirkulære nr. 185 af 17. november 1982 er, at værdiansættelsen skal ske ud fra stedfundne omsætninger, og at stedfundne omsætninger ikke nødvendigvis er begrænset til de aktier/anparter, der skal værdiansættes. Videre henviste Landsskatteretten til, at det fremgik af cirkulæret, at i de tilfælde hvor der ikke kan skaffes oplysning om handelsværdien, kan formueskattekursen anvendes.

På denne baggrund fandt Landsskatteretten, at handelsværdien af aktierne i driftsselskabet måtte indgå ved kursfastsættelsen af holdingselskabet.

Ved afgørelsen lagde Landsskatteretten bl.a. vægt på, at der forelå oplysninger om handelsværdien af aktierne i driftsselskabet, at der tidsmæssigt var sammenfald mellem overdragelserne af kapitalandelene, hvorved det måtte lægges til grund, at handelsværdien af aktierne i driftsselskabet var parterne bekendt på overdragelsestidspunktet, og at der ved værdiansættelsen af anparterne i holdingselskabet var taget højde for, at selskabet ejede andre værdipapirer.

Landsskatterettens kendelse må antages at ligge indenfor skattemyndighedernes hidtidige råderum for værdikritik, jf. herved navnlig skatteministerens tilkendegivelser under udvalgsbehandlingen af boafgiftsloven, hvorefter skattemæssig korrektion kan komme på tale ”*på grund af indtrufne faktiske eller retlige ændringer i og omkring det pågældende selskab, som ikke har fundet udtryk i det årsregnskab, der som udgangspunkt skal danne grundlag for beregning af den relevante formueskattekurs.*”

Praksis for værdiansættelse af unoterede aktier ved gaveoverdragelser mellem den afgiftspligtige personkreds står således i kontrast til praksis for værdiansættelse af fast ejendom mellem samme personkreds. På sidstnævnte område har Landsskatteretten således med en kendelse af 5/10 2007, omtalt i JUS 2008/19 antaget, at en lejlighed ved overdragelse fra fader til datter kunne værdiansættes efter +/- 15 pct.'s reglen i 1982-cirkulærets pkt. 6 antaget, uanset at faderen 14 dage i forvejen havde købt lejligheden ud af eget selskab til den dobbelte værdi på baggrund af en sagkyndig vurdering af lejligheden.

Offentliggjort d. 8. juli 2008

Selve den omstændighed, at der nu ses sager om skattemæssig korrektion af værdiansættelsen af aktier sammenholdt med det seneste års afgørelser om værdiansættelse af fast ejendom ved overdragelser indenfor den gaveafgiftspligtige personkreds tyder på en forøget opmærksomhed på og kritisk holdning til de gældende værdiansættelsesregler hos SKAT.

— o —